

Nyanjata Sangsam, Pigeaud, 1953, #1460

Katalog : Nyanjata Sangsam, Pigeaud, 1953, #1460

Sambung : -

Nyanjata Sangsam

1. Sinom

1. rinêngga atma srinata | Jêng Gusti Pangran Dipati | Nararya Mangkunagara |
ping catur ingkang mandhiri | kang lagya mardi siwi | winarah rèh mrih rahayu |
Jêng Pangran Prangwadana | kang arsa tèmbe gumanti | mrih widada dumadine
yogatama ||

2. tumana mring susilarja | arju marta maratani |

--- 2 : 146 ---

sawadya wandu-wandawa | aywa na winalang kapti | myang pinrih pinarsudi |
rumakêting kadang karuh | lan malih mêmiluta | lumêkêt susêtyèng budi |
dening para atmajendra Surakarta ||

3. kasidaning sih-sinihan | sumrambaha makangsali | tumrap ing praja mandhala
| jêjêg arjaning kang bumi | menak sarwa dumadi | dera myat para gung kumpul
| sumungku abipraya | mêmayu hayu lêstari | antarane kèh suka manadukara ||

4. nahên wau winursita | kang putra tinuduh maring | pasanggrahan ing Wanarga
| bêbêrêg buron wanadri |

--- 2 : 147 ---

myang mamèt ulam kali | lan para atmajèng prabu | tamtuning ri ubaya | jujuk
myang mangsaning wanci | pangabehan badhe pakumpulanira ||

5. kang minôngka gêgunungan | Jêng Pangeran Angabèi | manggalatmaja iswara
| wau praptaning ubanggi | Akad Kaliwon kaping | sadasa Dulkijah taun | Be kang
salira mentar | wana iku amarêngi |[1] tabuh lima jêng pangran wus pêparentah
||

6. arakit kang palênggahan | pantyalit ngarsèng pandhapi | bangku bundêr
munggèng madya | asri kinubêng ing kursi | ngarsa têpyèng pandhapi |

--- 2 : 148 ---

rêspati sinungan babut | ya ta tabuh nêr prapta | para ri kang arsa ngiring |
kang ngruhuni Jêng Pangran Natakusuma ||

7. tan dangu ing pêpakira | nêng latar samya pêpanggih | Jêng Pangeran
Pakuningrat | katigane ingkang rayi | Jêng Pangran Arya nênggih | Prabuningrat
malihipun | Kangjêng Pangeran Arya | Kusumadiningrat tuwin | kang sinêbut
Walandi wasta Tuwan Jan ||

8. ngêntosi ing wiyosira | tan antara sigra mijil | jêng pangran sampun siaga |
busana cara Walandi | nulya lênggah ing kursi | para ri tata alungguh | anganti
praptanira |

--- 2 : 149 ---

têtamu kang arsa mampir | kunêng prapta wanci tabuh madya sapta ||

9. Pangran Prabu Prangwadana | kering ing raka kêkalih | Jêng Pangran
Gôndasuputra | myang Gôndatmaja kang rayi | miwah ari kêkalih | Radèn Mas
Subyakta timur | lan Radèn Mas Suprpta | wontên malih kang umiring | môngka
pramugari Arya Brajanata ||

10. punika ingkang pêputra | jêng gusti kang kaping kalih | malih prênah ingkang
paman | jêng gusti kang kaping katri | nênggih ingkang sêsiwi | Suryadarmaja

jêjuluk | wusnya pinêthuk sigra | ngacaran lênggah ing kursi | mubêng tarap tan
kari Dyan Wirasmara ||

--- 2 : 150 ---

11. tan dangu sunggata wedang | srutu riwusing lumarih | dungkap wanci tabuh
sapta | sigra budhalira sami | sampun ngaturan nitih | rata pangkat juru-juru | sri
tinon lampahira | praptèng Bacêm têdhak aglis | Dyan Tumênggung Jayasarosa
amapag ||

12. lan Dyan Ariya Sêbrata | wus dangu praptanirèki | angrukti sagung kang
palwa | badhe kinarya anitih | nabrang mring wetan kali | mangkana samapta
sampun | sinaoskên ing ngarsa | wong agung samya anitih | miwah rata kang
amot swandana rata ||

13. ing ranu tan winursita | wus prapta sawetan kali |

--- 2 : 151 ---

kuda pangirid pinasang | tan liru prênahirèki | wong agung tarap sami |
jumênêng têpinging lurung | kering ing ratanira | kang arsa dipun titihi | mangsah
nêngah Jêng Pangran Gôndaatmaja ||

14. kadi Radèn Baliputra | tinut ing ari kêkalih | Subyakta lawan Suprpta | Jaya
Sarosa pêpatih | Arya Sêbrata wuri | praptèng ngarsa wus atundhuk | pamit arsa
wangsula | mring nagri ari kêkalih | miwah Jaya Sarosa Arya Sêbrata ||

15. amungkur basukyèng marga | narimèng sih anganthuki | sawusnya
abêbagean | nulya kur-ungkuran sami |

--- 2 : 152 ---

sigra sarêng anitih | tan winarna lampahipun | kang wangsul maring praja |
wuwusên kang lumastari | asri tinon wimbuh rêngganirèng marga ||

16. patinggi umbul myang rônga | anggrêbêg samargi-margi | samya anitih
turôngga | ing kanan miwah ing kering | ngarsa rolas salangsir | amandhi
banderanipun | abaju sangklat rêkta | biru calana mantêsi | acêcaping ijo ginayut
taliwang ||

17. ing marga tan winursita | ing dhusun Walang wus prapti | kèndêl sang
narpasiwaya | gantyaning kuda pangirid | tan dangu wusnya rakit | sigra wau
bidhalipun |

--- 2 : 153 ---

prapta ing Sukaharja | mangkana wong agung sami | têdhak saking rata
pinêthukkên marang ||

18. sira Dyan Wiryakusuma | ngaturan laju mring panti | panggubahan madyèng
awan | rinêngga sri pinalisir | ring wastra môncawarni | sinamir ron tinatuwuh |
umyung pradôngga munya | kunêng ta sang narpasiwi | sampun sami lênggah
ing kursi sadaya ||

19. midêr wantu larihira | miwah wadya kang umiring | wus tan ana kêkurangan |
sapangkat-pangkatirèki | dangu lèrêpnya nuli | wong agung ing bidhalipun |
sarêng anitih rata | saya gung dasih kang ngiring |

--- 2 : 154 ---

wau Radèn Ngabèi Wiryakusuma ||

20. andhèrèkkên sêdyanira | wangsul Panambangan mangkin | ya ta ing Kêpuh
wus prapta | aganti kuda pangirid | tan dangu bidhal malih | lêstari ing
lampahipun | wus praptèng Panambangan | kèndêl têtèping banawi | nèng
sabrang lèr samya têdhak saking rata ||

21. sigra anitih giyota | ing sabrang kidul wus prapti | laju minggah
pasanggrihan | urmat pradôngga munyatri | sarêng dènira manjing | wisma sri
rêngganing wangun | sampun atata lênggah | myang wadya ingkang umiring |
wus pinarnah ing sajuru-jurunira ||

22. tan dangu palêrêpira |

--- 2 : 155 ---

mung angunjuk sawatawis | sigra wau bidhalira | karana mèh praptanèki |
laladan Wanagiri | kadêrêng asruning kayun | wantu sami taruna | mêmêng
kasudiran mingis | amung sangsam tan lyan dadya ardayèng tyas ||

23. tan winarnèng marga prapta | Wanagiri nuju wanci | marêngi tabuh sawêlas |
laju anjujug wanadri | ing kono wus miranti | sanjata miwah kudèku | myang
kawula ing desa | kang badhe kinèn angiring | kalih nambang samapta
gêgamanira ||

24. nahênta sang siwayendra | tumêdhak saking ratèki | anèng pratêloning
marga |

--- 2 : 156 ---

kang mangidul anjog maring | ing pasanggrahan adi | kirang sapal têbihipun |
dene kang maring wana | mangetan ujuring margi | sami sapal têbihe
ngungkurkên arga ||

2. Pangkur

1. kunêng ta sang narpaputra | ingaturan samya nitih turangi | sigra sarêng
lampahipun | saha bala kumêrap | gunging kuda winatara pitung atus | kumrutug
saengga jawah | sri tinon samargi-margi ||

2. yèn ginagas duk samana | kadya Sultan Jayusman Malebari | tinuduh mring
ramanipun | miwah pra arinira | lumurug prang gêcak nagri Ngambar Kustup |

--- 2 : 157 ---

Prabu Sêmakun kang môngka | manggala pangirid baris ||

3. punika iribe uga | Arya Brajanata kang mugarèni | tinut sagunging pra sunu |
sarèh bawaning wana | amêmatah prayoganing laku-laku | mamrih ing
pikantukira | kunêng praptèng prênahnèki ||

4. samya têdhak saking kuda | wus binagi kang para rajasiwi | sajuru-juruning
panggung | wusnya ngaturan lênggah | saha dasih kang nômpa sanjatanipun |
sampurna pangrakitira | sinasmitan ngati-ati ||

5. nêngna kang sampun prayitna | kawuwusa wadya kang samya giring |
mangsah kumrutug anggrêgut | tan pae lan magut prang |

--- 2 : 158 ---

sangkêp sagung gêgaman tan ana kantun | sarwi suraknya wurahan | kadya
rubuh ingkang wukir ||

6. miwah bëndhenya angangkang | myang thothongan[2] narunthung barêbêgi |
wor bèri bêgor abarung | wuwusên kang atadhah | pratmajendra amusthi
sanjatanipun | wau ta pêpanggungira | Jêng Pangeran Angabèi ||

7. mênjangan nênem kang prapta | narpatmaja awas dênnya ningali |
tiniyungkên kuntanipun | mênjangan sru malêsat | kanêm pisan angorèk ngiwa
anêmpuh | panggungira Jêng Pangeran | Kusumadiningrat aglis ||

8. angayat kunta baswara | wus tiniban kêna sukune kering | kang têngên tiba
gumêbrug |

--- 2 : 159 ---

tangi asru malumpat | mingêr nulak anggêndring palayunipun | ngarsane
pêpanggungira | Jêng Pangeran Angabèi ||

9. nanging têbih antaranya | satus sèkêt tindak wataranèki | sigra ingayatan
gupuh | wontên dasih turira | adhuh gusti maksih dahat têbihipun | angling sang
siwayatmaja | sok uga sun anibani ||

10. sigra tiniban sanjata | sangsaya sru palayunya lir thathit | mangalèr gya
kinarutug | sanjata barondongan | taksih gancang mênjangan palajêngipun |
saksana tinut ing kathah | patinira dèn gêbugi ||

11. kunêng ta pêpanggungira | narpaputra Jêng Pangran Angabèi |

--- 2 : 160 ---

lagyeca imbalan wuwus | lan dasih nulya ana | sangsam èstri sing kilèn malayu
nêmpuh | dupi parêk panggungira | kandhêg palayunirèki ||

12. prayitnèng sang tanayendra | ngayat kunta kang kinarya ing nguni |
marwasa baranggah agung | mangkana wus tiniban | kêna tênggokira trus ing
têpakipun | gumêbrug tibèng bantala | tangi sru lumayu ngênthir ||

13. narajang panggunganira | narpaputra Jêng Pangran Arya aglis |
Kusumadiningrat sampun | nibani kang sanjata | pan kaplorod kabèsèr pok
buntutipun | tan kandhêg palajêngira | wantuning wus nandhang kanin ||

14. tan têbih antaranira |

--- 2 : 161 ---

nulya rêbah sangsam wus angêmasi | pinundhut ginotong sampun | prapta
soring panggungan | samya têdhak mariksa ing tatunipun | gya parentah kinèn
murak | kunêng ta wong agung sami ||

15. bubaran mring pasanggrahan | madyèng wana rinêngga tarub asri | ing kono
dhaharan sampun | tabuh ro wancinira | bidhal malih anggiring mring wana
Kêthu | nibani ping kalih kêna | ngularan datan kapanggih ||

16. tabuh madya lima bubar | kondur maring pakuwon Wanagiri | pinêthuk ing
urmatipun | umyung punang mardôngga | asri tinon rêêngganing lurung-lurung |
tinatirah suji rancang | kasmaran ingkang ningali ||

--- 2 : 162 ---

3. Asmaradana

1. pring wulung ingkang kinardi | pinajupat têngahira | pinalang adêg-adêge |
kinêmbang rineka cakra | têpung ing kering kanan | nginggil sinungan
palêngkung | sri sinamir janur pita ||

2. cêcagaking pancak suji | rinênggèng ron sêsêkaran | langkung wèh sêngsêm
wuryane | miwah marik pinanjêran | rontèk lawan bandera | rolas kaki
longkangipun | banjêng praptèng pasanggrahan ||

3. kunêng ta wong agung prapti | pasanggrahan samya têdhak | wus manjing jro
pandhapane | ing kursi lênggah atarap | sêsaosan wus aglar |

--- 2 : 163 ---

madyèng pahêman kinêpung | wau ta kang pasanggrahan ||

4. mangalèr ajèngirèki | rineka rakiting jawa | dhapur sêsinom dalême | sinungan
kamar sakawan | kinajog jarambahnya | têtung kanan keringipun | jawi
brungjung sakanira ||

5. pinlêstèr rata agasik | tinembok pagêring wisma | ingusar anyar tabête |
ngarsa sinung paringgitan | kêkalih kamarira | wetan kilèn prênahipun | pinantês
sri busananya ||

6. gambar miwah kaca murni | kawacan myang pagulingan | kunêng pandhapa
dhapure | joglo gêng balunganira |

--- 2 : 164 ---

wantu parêking wrêksa | kapat sakagurunipun | rêspati sinung bêbuntal ||

7. agêng sapêluk tur gilig | anggubêd rineka sapa[3] | sakawan têtung siraha |
nèng têngah krun gantilannya | istha kadyarsa môngsa | kang sarpa maring
damar krun | mangkana salokanira ||

8. têtpe sunduk pinalisir | ing wastra bang biru seta | kinaywapu pêpêloke |
taritis sinung taratag | tinatuwuh kang saka | ing pisang matêng witipun | raryalit
kacaryan mulat ||

9. kalênengannya ngrêrangin | anèng kajogan pandhapa | ringgit wor rêbab
swarane |

--- 2 : 165 ---

yayah ngalapêna jiwa | kunêng kang samya lênggah | tan dangu bubaran
sampun | kasayahan saking wana ||

10. wus pinarnahakên sami | pakuwone sowang-sowang | narpaputra katigane |
ing dalêm pakuwonira | kamar kilèn ing têngah | Jêng Pangran Ngabèi iku |
ingkang rayi kilènira ||

11. kamar ingkang nomêr kalih | Jêng Pangran Natakusuma | dene ta kang rayi
malèh | Jêng Pangeran Pakuningrat | ing kamar paringgitan | kang wetan
pakuwonipun | Jêng Pangeran Prabuningrat ||

12. sisihing raka amrêgil | paringgitan kilèn kamar |

--- 2 : 166 ---

nênggih malih pakuwone | Jêng Pangran Arya Kusuma- | diningrat kilèn prênah |
gêdhong longkang nataripun | lan dalêm gung pasanggrahan ||

13. kaputrèn pantêsirèki | upama wong agung praja | dene tan ana korine |
Pangran Prabu Prangwadana | nèng dalêm kamar wetan | Pangran
Gôndasuputrèku | nèng jawi pakuwonira ||

14. Arya Brajanata malih | Tuwan Jan Dyan Wirasmara | sami jawi pakuwone |
kunêng wus sami alukar | busana ngenggar-enggar | tabuh sapta malih ngrasuk |
busana saparêngira ||

15. sarêng mijil mring pandhapi |

--- 2 : 167 ---

tan ewah ing rakitira | kadya duk wau praptane | munya salendro pelognya |
sadasa ringgitira | kinèn sarêng bêksanipun | abarung suka kang mulat ||

16. wong agung eca miyarsi | sarwi ngunjuk sasukanya | kunêng wus dungkap
wancine | tabuh kalih wêlas dhahar | nutug dènnya bujana | dangu nulya bubar
sampun | makuwon lajêng anendra ||

17. ing dalu datan winarni | rêroncèning pagulingan | kawarnaa ing enjinge |
Sênèn tanggal ping sawêlas | tabuh sapta siyaga | angrasuk busana sampun |
malih arsa ambêbêdhag ||

--- 2 : 168 ---

18. samêkta wus samya mijil | sigra sarêng budhalira | lan sagung wadyabalane |
samya anitih turôngga | sangkêp sagêgamannya | kamot ing turangganipun |
enggaling carita prapta ||

19. tan pae lawan duk wingi | barang solahbawanira | malah kang sangsam
wêdale | akathah datan petungan | nanging ta bokmanawa | dinanya kang tanpa
kantuk | nuju sêpi petangira ||

20. yèn titisirèng pambêdhil | tan owah lan saban-saban | apan iya pratandhane |
singa kang tiniban kêna | rinuruh tan kapanggya | marma kukuh dinanipun |

--- 2 : 169 ---

kunêng tabuh kalih wêlas ||

21. kondur saking ing wanadri | praptèng pasanggrahan dhahar | sigra tan dangu
bubare | kasaput drês jawahira | wus ngaso masanggrahan | tan winarna
roncènipun | tabuh catur sontênira ||

22. angrasuk busana sami | sadaya sampun samêkta | arsa tindak maring lèpèn |
mariksa wong ngambil mina | samadya pal têbihnya | mangetan prênahira wus |
budhal saha wadyakuswa ||

23. praptèng asistenan mampir | manjing jroning palataran | mangilèn loji ajênge
| rakite wêwangun anyar | galdri ngubêngi wisma |

--- 2 : 170 ---

yèn jawi ran jagasatru | sinung hèk wilis cètira ||

24. kunêng asistèn wus mijil | tundhuk sami têtabean | lênggah tan dangu
budhale | miyos kori bêbutulan | wingking loji prênahnya | mangetan tan dangu
rawuh | ing têpinirèng narmada ||

25. kang palwa sampun cumawis | miwah ta sakwèhning saya | wus samya
samapta kabèh | jala jaring myang karakat | sambêr myang sèsèrira | pêcak
sandhat anco susuk | silulup gogo lan tangan ||

26. mangkana wong agung sami | jumênêng pinggiring toya | palwa wus
sinaosake | sirah naga ngarsa wuntat |

--- 2 : 171 ---

asri sinung bandera | gya nitih sadayanipun | kêkanthèn inggahing palwa ||

4. Kinanthi

1. dhinawuhan adan sampun | tumandang sagung piranti | gumuruh sarêng
asurak | kang amèt myang kang ningali | suka myat lumbaning mina | gung-
agung sabayi-bayi ||

2. klalèn jambal miwah palung | wagal pacar parmas tagih | rêng-arêng papar
saklasa | kutuk rong pêluk gêngnèki | pusuh lêmpuk sênggarangan | urang
watang miwah bêthik ||

3. kada granggang jakaripu | badhèr talumpah saupih | atusan mina kang kêna |

--- 2 : 172 ---

kunêng tabuh nêmba[4] wanci | kondur maring asistenan | ingacaran lênggah sami ||

4. sinambrama ing pangunjuk | tan adangu nulya pamit | enjing bidhal maring praja | asistèn sung arjèng margi | sawusira têtabean | gya budhal sawadyanèki ||

5. praptèng pasanggrahan agung | lajêng lênggah ing pandhapi | anutug kasukanira | dene mung kari saratri | gêndhing miwah langênsware | Kinanthi dèn wolak-walik ||

6. jam kalih wlas dhahar sampun | bibaran samya aguling | ing dalu datan kawarna | ya ta kawuwusa enjing | ri Anggara Paing tanggal |

--- 2 : 173 ---

kalih wlas siyaga sami ||

7. ingundhangan arsa kondur | samêkta sagung piranti | wus pinatah kang lumampah | miwah kang badhe umiring | nèng palwa myang nèng momotan | sampat pamintanirèki ||

8. nihan sawusira ngrasuk | busana wong agung sami | budhal saking pasanggrahan | gumrah sagung kang umiring | sira Dyan Jayasarônta | ondêr rêgèn Wanagiri ||

9. anguntapkên urmatipun | sêdya wangsul ing banawi | ya ta wus praptèng narmada | palwanira wus cumawis | naga sridhahulu sirah | binusanan lir duk wingi ||

10. sutendra ngaturan sampun |

--- 2 : 174 ---

sigra dènira anitih | dene sagung para wadya | kang palwa sampun binagi | wus
kamot sadayanira | gya mancal andhandhang malih ||

5. Dhandhanggula

1. silir-silir wong agung amilir | asri bayak lampahing baita | lir pêksi cakarwa
langèn | dulur-dulur aluntur | kang gamêlan munya ngrêrangin | ringgit wor
swaranira | rinêngwa anganyut | tan têbih palwa swandana | sang siwaya
kasukan samargi-margi | mangkana lamun kandhas ||

2. kalih atus janma kang jagani | ngurung-urung nut lampahing palwa | tan kari
ing saparane |

--- 2 : 175 ---

lamun kandhas anggêbyur | nyurung ana ingkang anarik | kambanging palwa
minggah | lumampah andulur | yèn têlas margèng dharatan | samya minggah ing
dhusun amêgat ngarsi | sadangune mangkana ||

3. sangsayagung ing samargi-margi | bawah kang kambah saurutira | bangawan
ingagnyan kabèh | mêtuk têtèning ranu | marma kêrig têtèwan raryalit | kang
ngumur limang warsa | kambah anggarubyug | samana panggagasira | kang
angripta ya Allah Kang Murbèng Bumi | luwih pamintanira ||

4. kang sinung nikmatirèng kadadin | lawan titah kang sinung sangsara | dene
tan ana iribe |

--- 2 : 176 ---

kang luhur samya sinung | mêngku ring rèh kawiryan adi | nir prih rêrêngganing
tyas | prapta ing sakayun | kang cilik nandhang sangsara | alpa boga busana
langkung panas prih | yayah ing angganira ||

5. yèku pan maksih nandhang kuwatir | bok ginitik marang lurahira | mila
sêngkut pratingkahe | karingêtnya kadyadus | kèndêl minggah akêmpis-kêmpis |
dhuh babo kang misesa | buwana sawêgung | mugi paringa aksama | maring
dasih tuwan ingkang kawlasasih | kunêng ing lampahira ||

6. sang sutendra wau lumastari | samarga-marga tansah kasukan | gumuruh
wadya swarane |

--- 2 : 177 ---

yèn tinon esthanipun | kadyatmajèng Janggalamanik | Sang Ino kasatriyan | duk
budhalirèku | saking ing candhi Pulo Bang | sakadeyan arsa gèpuk nagri Bali |
nitih pun jaladara ||

7. sêngsêm mulat wuryaning pagajih | myang pasêtrèn kèh tanêmanira |
têpyèng ranu saurute | kênthang katela jagung | kacang kara miwah kêcipir |
kacang cina sêmôngka | kêrai lan timun | jarak jali juwawutnya | mangsanira
lagya nêdhêng angundhuhi | marma wèh arsèng driya ||

8. tambah malih sri langên ing pinggir | sêsaosan sagu desa-desa | kang
kamargan saurute |

--- 2 : 178 ---

sung môngka bêktinipun | sêsaosan sakadarnèki | winehan ub-auban | wisma
esthanipun | ing jro mèsi tumpêng panggang | myang sêmôngka kang palwa
gantya nampani | samarga pan mangkana ||

9. miwah kang dadya sukaning galih | kèh kukila têpining udaya | sinanjatan
saurute | dêrkuku lan bêrkutut | blêkok jalak miwah gèlathik | trinil grija
kuthilang | têngkèk thênguk-thênguk | kang kêna binujung palwa | anginggiri
kalamun tumibèng warih | pambêlah gèbyur sigra ||

10. dupi praptèng manara ningali | lutung kathah nèng sengon kang wrêksa |
pating caruwit swarane |

--- 2 : 179 ---

parentah palwanipun | kinèndêlkên palwa wus minggir | sigra kang pratmajendra
| tumêdhak sadarum | samya ngasta kang sanjata | Jêng Pangeran Natakusuma
nibani | punang lutung aniba ||

11. duk kumleyang linokakên mati | praptèng ngandhap gya tangi jumranthal |
kang mulat suka guyune | wor ngungun sarwi jêtung | nora nyana dene ngapusi |
tibane duk kumleyang | tingkahe lir lampus | tan wruh tibaning bantala |
jaranthalan tumrancag maring wit malih | sabên-sabên mangkana ||

12. nulya ingkang rayi ganti-ganti | nyanjata nanging tan ana kêna | pan amung
dadya sukane |

--- 2 : 180 ---

pra wadya kang andulu | ya ta Kangjêng Pangran Ngabèi | rênguning tyas
sinamar | de para rinipun | anggung dènnya sinurakan | sigra nyandhak sanjata
tiniban kêni | lutung tibèng bantala ||

13. trus lambungira pêjah gumuling | wus pinundhut kamot ing baita | undhang
budhal pamilire | wau sang narpasunu | datan kandhêg dènnya lumaris | sarwi
adhêdhaharan | nèng palwa anutug | miwah sagung kulawarga | sinambroma tan
ana kurang ambukti | tiniti pinariksa ||

14. suka sagung wadya amênuhi | sarwa boga kunêng lampahira | wus prapta
ing Kêdhung Banthèng |

--- 2 : 181 ---

kèndêl samya angirup | rumpon tabuh kalih kang wanci | mina mung sawatara |
gya bubarana sampun | milir lêstari lampahnya | praptèng Panambangan wanci
tabuh katri | laju ing lampahira ||

15. praptèng Lêngking gisik wetan kali | wontên balêkok pinggiring toya | tiga
ajajar encoke | ya ta sang narpasunu | awas mulat ngandikèng siwi | lah
Kusumadiningrat | pilihên pêksiku | iya padha sinanjata | bêbarêngan kang putra
tur sêmbah milih | kang mencok lèr priyôngga ||

16. kang kidul ingaturkên ramèki | mèsêm anganthuki sigra ngayat | sanjata
sarêng kalihe |

--- 2 : 182 ---

ingaban munya sampun | blêkok ingkang kidul kapilis | suka sagung tumingal |
wimbuh langênipun | nulya pinèt ing baita | sampun katu[5] kang pêksi tinampan
aglis | milir malih kang palwa ||

17. wau praptèng Karadenan wanci | tabuh madya nêmbêl saksana | angirup
malih rumpone | tan patya kên tukipun | laju budhal palwa umilir | prapta ing
pasanggrahan | poncol malih ngirup | mina antuk sawatara | bidhal malih laju
milir lumastari | eca lampahing palwa ||

18. tan rêkasa nut ilining warih | ya ta ingkang wanci tabuh madya | astha
praptèng Kêdhung Gudèl |

--- 2 : 183 ---

wong agung minggah sampun | pinêthuk ing Radèn Ngabèi | Wiryakusumèng
natar | ingaturan laju | mring pakuwon tarub lênggah | saha wadya wus
pinrênahakên sami | tinata pangkatira ||

19. asêsugun midêr punang larih | wantu-wantu panêmbrahanira | sawusnya
dangu lênggahe | ngaturan dhahar sampun | miwah wadya sarêng ambukti |
mung pae ênggènira | dhêdhaharan nutug | mangkana wong kang nêningal | tan
petungan kêthên ayutan prasami | busana sarwa endah ||

20. jêjêl tundhung-tumundhung apipit | rêbut ênggèn ajêngkang-jinêngkang |
mamrih katon pandulune |

--- 2 : 184 ---

tiba pating gadêbug | tangi wênèh lajêng ambithi | dadya akêkêrêngan | pulisi
abikut | pamisahe bokmanawa | ana ingkang anganggo gêgaman sami | dadya
tan kobêr mulat ||

21. mawor barung kang pradôngga muni | abusêkan swaraning kang jalma |
pating talorong obore | riwut rêngyèng pandulu | kadi lampor wurahan atri |
kunêng luwar bojana | sigra budhalipun | wus dadya gusthining lampah |
kondurira saking Kêdhung Gudèl nitih | baita sowang-sowang ||

22. wus tan ana langênirèng margi | amung sare ngasokên[6] sarira | wit dahat
arip sayahe |

--- 2 : 185 ---

mangkana rinukti wus | pasarean palwa pribadi | nulya sarêng budhalnya | ya ta
wus kapungkur | Kêdhung Gudèl tan winarna | kang anendra sakeca nêng palwa
milir | tan wrin wijiling arka ||

6. Mijil

1. kunêng gantya lingira ing nguni | wuwusên sang katong | linggar saking praja
sabalane | Langênarja wus nyare saratri | wau jêng sang aji | ing dalu awungu ||

2. miyos ing natar nuduh ing dasih | pêpilihan kang wong | manawa prapta ing
sawancine | ingkang putra Jêng Pangran Ngabèi | tinimbangan aglis |

--- 2 : 186 ---

pandhapa anjujug ||

3. kawuwusa kang andon aguling | ing Langênarja jog | madya lima ing ngriku
wayahe | narpaputra minggah wus apanggih | lan duta narpati | dhinawuhkên
sampun ||

4. timbalane kang rama sang aji | sandika gya bodhol | praptèng natar anuju
waktune | talingsingan tan panggih sang aji | turing kang pra êncik | ramanta
sang prabu ||

5. sare malih kadangon anganti | wau ta sang anom | midêr anèng jro
panatarane | byar raina utusan nimbali | kang raka nèng jawi | pangran arya
prabu ||

6. dhinawuhkên sandika turnèki |

--- 2 : 187 ---

sigra parêng bodhol | minggah maring jro pasanggrahane | ingacaran minggah
ing pandhapi | ngantosi narpati | ing sawungunipun ||

7. tan adangu wungune sang aji | tinimbangan gupoh | Jêng Pangeran Bèi kêkalihe
| Pangran Prabu Prangwadana aglis | umanjing jro puri | panggih jêng sang prabu
||

8. sinabdan raharjanirèng margi | tur nuhun magupoh | myang dinangu ing paran
tingkahe | matur purwa wasana tan gêmphil | gya tinundhung mijil | sandika wus
mêtu ||

9. praptèng jawi pinaringan sami | sunggata sang katong | num-inuman pêpak
sawarnine |

--- 2 : 188 ---

miwah dhadharan sampun pinaring | roti martegèki | sardhèn miwah kèju ||

10. myang sêmôngka kinarya lih-oli | ing rata wus kamot | kunêng wus kalilan
mantuk kabèh | nêmbah mijil praptèng jawi kori | anitih rata glis | saha
wadyanipun ||

11. tan cinatur lampahirèng margi | Pangabean rawoh | tumurun saking ing rata
age | tabuh astha enjing ingkang wanci | wus samya umanjing | ngacaran
alungguh ||

12. nèng pantyalit sangarsèng pandhapi | wus samya alungguh | datan owah duk
mangkat rakite | num-inuman tan dangu wus mijil | ingacaran sami |

--- 2 : 189 ---

gya sarêng angunjuk ||

13. nulya pamit mantuk mring wismèki | linilan gya bodhol | praptèng jawi gya
nitih ratane | kunêng wau Jêng Pangran Ngabèi | dangu sawingkinging | paranta
rahayu ||

14. matur wit têdhak praptèng samangkin | tan ana pakewoh | siyang dalu
tansah rumêksane | pra santana kang kantun nèng wuri | anggung pamujining |
kang maring rahayu ||

§ Taun Jawi 1808, taun Walandi 1879, wulan Nopèmbêr. [Sengkalan: salira
mentar wana iku amarêngi (Ahad Kliwon, 10 Dulkijah 1808 A.J.), sic. seharusnya:
Sêlasa Kliwon, 10 Dulkijah 1808 A.J., Selasa, 25 November 1879 A.D.]. (kembali)

thonthongan. (kembali)

sarpa. (kembali)

kang. (kembali)

katur. (kembali)

ngasokkên. (kembali)